LOKAAL

HEEZE-LEENDE

Programma 2022 – 2026

“Wij komen op voor uw belangen”

Samen werken Samen Leven

Sterke kernen in een bloeiende gemeente

Daar draait het om bij LOKAAL Heeze-Leende

Wie wij zijn

Wij zijn LOKAAL Heeze-Leende, een politieke groepering die 20 jaar actief is in onze gemeente. De mensen van het eerst uur zijn nog steeds actief betrokken bij onze partij. De laatste jaren merken wij echter ook dat ons lokale gezicht steeds aantrekkelijker wordt. Er is meer interesse voor het lokale geluid en steeds meer mensen sluiten zich aan. Onze lokale beweging is klaar voor nieuwe geluiden en gaat zich de komende jaren richten op ons vertrouwde programma maar met een nieuwe visie.

Waarom doen wij dit

Eigenlijk met maar één doel: zodat het fijn wonen, werken en recreëren is in onze gemeente Heeze-Leende, met haar rijke Brabantse cultuur en historie, economische bedrijvigheid, tradities en evenementen, haar bloeiende sport- en verenigingsleven, het eigen karakter in de buurtgemeenschappen en dorpskernen.

Onze missie, visie, ambitie

In ons nieuwe verkiezingsprogramma komen weer veel van onze vaste programmapunten terug. Tegen de achtergrond daarvan willen wij ons graag verantwoorden voor wat er in de afgelopen raadsperiode is gebeurd. Er is veel gerealiseerd, maar er zijn zeker ook nog verbeterpunten en zaken die nog moeten worden aangepakt. Ook hebben we aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en veranderingen die op ons afkomen. Maar als altijd kunt u ervan op aan dat we ons weer sterk maken om aan het bestuur van onze gemeente een waardevolle bijdrage te leveren en ons toekomstgericht voor onze kiezers maximaal in te zetten.

LOKAAL Heeze-Leende kenmerkt zich door een grote betrokkenheid bij het wel en wee van onze gemeenschap. Wij willen, juist ook in deze tijd van grote maatschappelijke veranderingen, hiervoor ook bij onze inwoners belangstelling wekken en verbondenheid realiseren. We maken ons sterk voor burgerparticipatie en informatie. LOKAAL Heeze-Leende versterkt de leefbaarheid van alle kernen in onze gemeente. We zetten ons in voor het behoud van het karakter van onze dorpskernen, het behoud van natuur en een verzorgd buitengebied. Daarnaast hechten wij een groot belang aan duurzaamheid. We zijn vóór samenwerken op diverse niveaus, zowel lokaal als regionaal.

Kernpunten

- **Mogelijkheden voor het realiseren van kleinschalige woningbouwinitiatieven maximaal oprekken.**
- **We zijn voor het behoud van bestaande voorzieningen op gebied van sport, cultuur en vrijetijdsbesteding in de kernen.**
- **LOKAAL Heeze-Leende wil het welzijn van de inwoners bevorderen en streeft naar een goed, evenwichtig sociaal voorzieningenniveau.**
- **Wij willen werken aan het ontwikkelen van een aantrekkelijk verblijfsgebied in de kernen en recreatie en toerisme bevorderen.**
- **Kwaliteit van wonen verdient continu aandacht.**
- **De gemeente moet open staan voor initiatieven van ondernemers. Wij willen hen waar mogelijk ondersteunen en kansen bieden.**
- **Het dorpse karakter van onze gemeente moet behouden blijven. Passend in de huidige tijd, gericht op de toekomst.**
- **Wij zetten ons in voor de verbetering van het leefklimaat. Duurzaamheid en gezondheid zijn essentieel.**
- **Wij blijven ernaar streven de dorpskernen verkeersluw te maken met alle beschikbare middelen en mogelijkheden.**
- **Op weg naar een verzorgd, duurzaam buitengebied.**
- **Wij staan voor een open, moderne bestuurscultuur. De afstand tussen de gemeente en de inwoners moet klein blijven.**
- **LOKAAL Heeze-Leende staat voor een gezond en verantwoord financieel beleid. We willen geen onnodige risico's lopen.**
- **We willen dat onze gemeente een zelfstandige gemeente blijft en onze positie in regionale samenwerkingsverbanden versterken.**

Mogelijkheden voor het realiseren van kleinschalige woningbouwinitiatieven maximaal oprekken.

De huizenprijzen rijzen de pan uit. Voor starters op de woningmarkt is het moeilijk om binnen onze gemeente betaalbare woonruimte te vinden. Ook mogelijkheden voor senioren om kleiner te gaan wonen bestaan weinig. Door de bestaande contingentering is het momenteel niet mogelijk extra grote woningbouwprojecten aan te vangen.

Dit vraagt om creativiteit en daadkracht om provinciale aanwijzingen legaal zodanig te interpreteren of op te rekken dat op kleinere schaal, waar mogelijk, toch extra woningen gerealiseerd kunnen worden. We denken hierbij ook aan het splitsen van percelen en het creëren van tijdelijke flexibele woningen.

Zodra woningbouwcorporaties weer meer ruimte krijgen door afschaffing van de verhuurdersheffing willen we graag samen met hen bezien waar nog extra sociale huurwoningen gerealiseerd kunnen worden.

Een eigen plek, tijd voor zelfstandigheid, dat is wat jongeren willen. Niet perse meteen in een huis, gewoon een leuk appartementje of een kleine starterswoning. Daarna doorstromen. Ook ouderen geven aan kleiner te willen wonen. Het moet mogelijkheid zijn om hun woningen om te bouwen in zogenaamde woningsplitsingen.

Aandachtspunten

- Regels niet laten ontaarden in ontmoedigingsbeleid. Meedenken in oplossingen en niet alleen problemen duiden;
- Creatief kijken waar op kleinere schaal woningbouwinitiatieven gerealiseerd kunnen worden, met name voor starters en senioren;
- Zoeken naar geschikte locaties voor tijdelijke flexibele woningen;
- Oppassen voor ‘verrommeling’ van het landschap;
- Samenwerken met woningbouwcorporaties voor realisatie van extra sociale huurwoningen.

We zijn voor het behoud van bestaande voorzieningen op gebied van sport, cultuur en vrijetijdsbesteding in de kernen.

LOKAAL Heeze-Leende juicht het vrijwilligerswerk daarin zeer toe !
Ook op terreinen van cultuur is de inzet van vrijwilligers een belangrijk middel om maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Niet alleen gezondheids-bevordering, ontspanning en creativiteit, maar ook burgerparticipatie en leefbaarheid worden hierdoor positief beïnvloed. We willen blijvend investeren in o.a. het carnaval, de Brabantsedag, maar ook de gildes, fanfares, scouting, vakantiecomités en Sint Nicolaas.

Het in stand houden van goede bibliotheekvoorzieningen is een 'must'. Niet alleen voor het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie en het laten kennismaken met literatuur, kunst en cultuur, maar ook voor het bestrijden van laag geletterdheid en het leren omgaan met (digitale) informatie.

De rol van de dorpshuizen als ontmoetingsplaats en podium voor diverse culturele activiteiten willen wij verder stimuleren. Ook bij de jeugd (12 tot 18 jaar). Traditionele buitenactiviteiten op evenemententerreinen willen wij handhaven. Ook willen wij spontane evenementen, zoals een Halloweentochten in de wijken en een beachvolleybal- en/of zeskamptoernooi in de kernen ondersteunen.

Aandachtspunten

- Stimuleren en ondersteunen vrijwilligerswerk door met vrijwilligers in gesprek te gaan en wensen kenbaar te laten maken;
- Specifieke aandacht voor facilitering van vrijetijdsbesteding voor de jeugd;
- Inzet combinatiefunctionarissen op het gebied van sport- en cultuuronderwijs, beweging, gezondheid en de versterking van de rol van de scholen in de buurt voortzetten;
- Behoud van de bestaande sportvoorzieningen in de kernen;
- Ondersteunen sterk lokale verenigingsleven, waarbij mensen de zorg voor hun club en specifiek voor hun jeugd op zich nemen;
- Sport en vrijetijdsbesteding zijn een belangrijk middel om maatschappelijke doelstellingen te realiseren;
- Subsidiebeleid waarin verenigingen zich kunnen herkennen, met als transparantie en consistentie als hoofdkenmerken;
- Gemeentehuistuin behouden als locatie voor evenementen.

LOKAAL Heeze-Leende wil het welzijn van de inwoners bevorderen en streeft naar een goed, evenwichtig sociaal voorzieningenniveau.

We staan voor een goede zorg, gezonde toekomst en volwaardig bestaan van de inwoners. Wij hechten grote waarde aan:

- Betrokken bij elkaar;
- Iedereen kan meedoen, ook digitaal;
- Een fijn en veilig thuis;
- Een gezonde samenleving;
- Jongeren een platform geven.

De taken van de WMO moeten door de gemeente optimaal en zo veel mogelijk op maat van de belanghebbenden worden uitgevoerd. We willen daarbij doorgaan op de ingeslagen weg. Mantelzorgers zie je niet, maar verdienen groot respect!
Wij willen hen graag ondersteunen via welzijnsorganisaties zoals Zorg en Welzijn Sterksel, Welzijn en Zorg Leenderstrijp, Zorgcoöperatie Graaggedaan Leende, ZOEM (zelfstandig onbezorgd en mobiel met je smartphone). Wij willen hen kansen bieden om zich samen met welzijnsconsulenten en dorpsondersteuners nog verder te ontwikkelen. Ook de rol van de sociaal makelaar in Heeze door ontwikkelen.

Vrijwilligers en professionals moeten elkaar versterken. Samen maken we een betrokken samenleving. Geef proactief makkelijk toegankelijke informatie over de verschillende fases in de zorg en de daarbij horende specifieke vormen van dienstverlening en hulp. We moeten goed blijven optrekken met de actieve seniorenorganisaties die we binnen onze kernen hebben (KBO's, Seniorenbelangen).Het initiatief van onze huisartsen om in de eigen kernen boosterprikken te zetten, vraagt om vervolg en we willen graag meehelpen dit te faciliteren. De eerste openbare toiletten zijn gerealiseerd (o.a. in de dorpshuizen en het gezondheidscentrum in Heeze). We willen daarmee doorgaan.

Aandachtspunten

- Actief de hulpbehoevenden, mantelzorgers en vrijwilligers de weg wijzen, niet zelf laten uitzoeken;
- Ondersteunen van lokale welzijnsorganisaties;
- Doorgaan met het creëren van toegankelijke openbare toiletten;
- Jeugd (12 tot 18 jaar) meer aandacht geven;
- Initiatieven vanuit Jongerenwerk moeten worden gestimuleerd;
- Niet praten over jongeren maar juist met de jongeren en de jongerenwerkers;
- Jongeren actief betrekken bij plannen die hun aangaan;
- Meedenken met initiatieven van jongeren;
- Het opzetten van een 'huisdieren-buddyproject 'om het langdurig samenwonen van zorgbehoevenden en hun huisdieren mogelijk te maken;
- Vluchtelingenwerk ondersteunen;
- Statushouders moeten zich welkom voelen in onze gemeente. Wij willen vol inzetten op hun integratie.

Wij willen werken aan het ontwikkelen van een aantrekkelijk verblijfsgebied in de kernen en recreatie en toerisme bevorderen.

In Leende is de Multifunctionele Accommodatie gereed gekomen. De verhuizing van de Albert Heijn in Heeze naar het terrein tegenover het nieuwe Gezondheidscentrum is in gang gezet. Dit zijn goede uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van centrumplannen. Voor alle kernen geldt, dat een goede samenwerking tussen winkeliers en gemeente wenselijk blijft om te komen tot een dynamisch centrum met speciale aandacht voor voorkoming van leegstand winkels en voldoende parkeerplaatsen. Het stedenbouwkundigplan voor de ontwikkelingen rond het gemeentehuis moet verder worden aangepakt.

De Boschlaan in Heeze is geasfalteerd. Het hebben van start- en eindpunten in de kernen voor fiets- en wandelroutes door de omgeving leidt tot meer publiek voor winkels en horeca. Dit is bevorderlijk voor de werkgelegenheid en leefbaarheid. We zijn van mening dat de gemeente een duidelijke eigen verantwoordelijkheid moet nemen voor het verfraaien van de kernen.

Verfraaiing van de kernen:

Als we het hebben over verfraaiing dan kunnen we starten met de kleine dingen. Plekjes als deze mogen van ons wat meer uitstraling hebben.

Aandachtspunten

- Opstellen centrumvisie voor Leende en Sterksel;
- De strook Kapelstraat tot gemeentehuisplein (Heeze) omvormen tot aantrekkelijk verblijfsgebied;
- De ontwikkeling van de terreinen rond het Gemeentehuis verder aanpakken;
- Aanleggen van start- en eindpunten in de kernen voor fiets- en wandelroutes verder bevorderen;
- De gemeente moet eigen verantwoordelijkheid nemen voor het verfraaien van de kernen middels verdere vergroening, continuering van het ophangen van de zomerse hanging baskets en het plaatsen en onderhouden van uitnodigend straatmeubilair.

Kwaliteit van wonen verdient continu aandacht.

Doel moet zijn het creëren van een prettige woonomgeving voor jong en oud.
De gemeente moet alert reageren op meldingen vanuit de inwoners en gevaarlijke situaties oplossen. Overlast gevend groen zoveel mogelijk beperken.
Voor het ‘up to date’ houden van de infrastructuur de zaken vanuit een adequaat onderhoudsplan aanpakken.

De aanhouder wint ! Jarenlang hebben wij gevraagd om bladkorven en nu zijn ze er eindelijk. Het onderhoud van het groen wordt nu ook aangepakt maar blijft onze aandacht houden.

Aandachtspunten:

- Toezicht houden op de kwaliteit en onderhoud van de wegen en de trottoirs (veiligheid hoog in vaandel);
- Meer geld beschikbaar stellen voor Boa’s, dit om toezicht te houden op de lokale orde en veiligheid en de handhaving van de geldende wetten en regels.
- Handhaven van aanpak ongewenst overhangend groen;
- Veilige stoepen zonder obstakels. Vallen is grote oorzaak van dure gezondheidszorg;
- Behouden onderdoorgang (‘het tunneltje’) bij station voor fietsers;
- Verharden verbinding Peelven –Turfven in Sterksel (Ronde Bleek);
- Kloosterlaan in Sterksel verharden;
- Openbaar groen goed onderhouden, onveilige situaties zo snel mogelijk verhelpen;
- Behoud van monumentaal groen;
- Aanleggen van omsloten uitlaatveldjes voor honden in de wijken.

De gemeente moet open staan voor initiatieven van ondernemers.
Wij willen hen waar mogelijk ondersteunen en kansen bieden.

Wij zijn blij met de bestaande ondernemers en de ondernemers die zich willen vestigen in onze gemeente. Initiatieven van ondernemers juichen wij zeer toe. Ook het ontwikkelen van nieuwe economische impulsen kan rekenen op onze steun. Dit is bevorderlijk voor de werkgelegenheid en leefbaarheid.

Ondernemers maken kernen levendig en bruisend. Bedrijfsverzamelgebouwen bieden kansen aan kleinere ondernemers. Dit komt ook ten goede aan de werkgelegenheid van onze inwoners.

Aandachtspunten

- Behoud van winkelcapaciteit in de dorpskernen;
- Agrarische bedrijvigheid blijven ondersteunen;
- Mogelijkheden blijven bieden om zzp'ers te helpen aan bedrijfsruimte, waar mogelijk in multifunctionele bedrijfsgebouwen;
- Beperkte alternatieve bedrijfsmogelijkheden toestaan in het buitengebied bij leegstand, met inachtneming van het landelijk karakter;
- Op basis van bestaande regels alternatieve bedrijfsmogelijkheden in het buitengebied opnemen in de omgevingswet.

Het dorpse karakter van onze gemeente moet behouden blijven.
Passend in de huidige tijd, gericht op de toekomst.

Bos, heide, dorpse aanzichten en gebouwen het valt allemaal onder erfgoed. Wij willen dit maximaal behouden. De gemeente zal daarin mede moeten investeren. Het maken en realiseren van ontwikkelingsplannen mag niet in strijd zijn met het aanzicht van het dorp. We zijn van mening dat met het oog op de nieuwe Omgevingswet per kern opnieuw moet worden geïnventariseerd welke gebouwen en aanzichten zouden kunnen en moeten worden aangemerkt als gemeentelijk monument of beschermd dorpsgezicht. Om de leefbaarheid te behouden blijven wij streven naar betaalbare huur- en koopwoningen.

We moeten zo snel mogelijk aan de slag met een nieuwe bepaling van ons erfgoed. Niet alles hoeft de kwalificatie monument te krijgen, ook nieuwere panden en beeldbepalende plaatsen horen thuis op deze lijst. Op deze manier komen toekomstige eigenaren niet voor verrassingen te staan en is deze lijst een document van ons allen.

Aandachtspunten

- Behouden van het dorpse karakter en sfeer;
- Een groene en natuurrijke gemeente blijven, met behoud van de historische kenmerken;
- Maximaal behouden gezichtsbepalende gebouwen en gebieden;
- Lijst van gemeentelijke monumenten en beschermde dorpsgezichten ‘up to date’ maken en integreren in de nieuwe Omgevingswet.

Wij zetten ons in voor de verbetering van het leefklimaat.
Duurzaamheid en gezondheid zijn daarbij essentieel.

De CO2-uitstoot moet worden verminderd en het gebruik van alternatieve energiebronnen worden gestimuleerd. We streven naar gasvrije nieuwbouwwijken. Duurzaamheid is een hoofdcriterium waaraan investeringen en het voortdurend stimuleren van ontwikkelingen moeten voldoen. Er moet een consistent beleid ten aanzien van de te hanteren normen zijn, zodat (agrarische) ondernemers niet geconfronteerd worden met onverwachte hoge kosten of ontoereikende compensatie.

Voor wat het creëren van alternatieve energiebronnen, moet landelijk en per regio worden gekeken wat daarvoor de juiste plek is. Op de eerste plaats is ons uitgangspunt dat windmolens alleen op ruime afstand van bewoning kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast geldt dat onze gemeente een unieke geïntegreerde combinatie is van bebouwde kernen, weide- en landbouwgrond voor duurzaam agrarisch gebruik en beschermde natuurgebieden. Vooral in de vorm van weidse heidevelden. Wij zijn van mening dat deze landschappelijke gesteldheid, voor wat betreft het overgrote gedeelte van onze gemeente, met het plaatsen van zonnepanelenvelden en/of windmolens onverenigbaar is. Wel menen wij mogelijkheden te zien langs een beperkt gedeelte van de A67 voor het plaatsen van windmolens. We zouden het toejuichen als mede daardoor uiteindelijk in onze gemeente (minimaal) zoveel alternatieve energie zou kunnen worden opgewekt dat daarmee in de eigen behoefte zou kunnen worden voorzien en dat de opbrengsten daarvan (mede) ten goede zouden komen aan (inwoners van) onze gemeente.

Binnen de omschreven kaders willen we initiatieven van ondernemers en particulieren op het terrein van alternatieve energie blijven aanmoedigen.

Aandachtspunten

- Nieuwbouwwijken zonder gasaansluitingen;
- Gemeente moet zelf ook zoveel mogelijk duurzaam bouwen;
- Geen zonnepanelenvelden in het landschap. wel zonnepanelen op daken van huizen en gebouwen;
- Géén windmolens bij onze kernen of in ons buitengebied;
- Geen zicht op windmolens vanuit de heide (voorkomen van horizonvervuiling);
- Gebied langs A67 tussen Leenderheide en afslag Geldrop/Heeze (Meelakkers) als mogelijk gebied voor het plaatsen van windmolens onderzoeken;
- Aanmoedigen van duurzaamheidsinitiatieven op onze industrieterreinen middels het opzetten van energiecollectieven;
- Stimuleren energie-coöperatie (Opgewekt Heeze-Leende).

Wij blijven ernaar streven de dorpskernen verkeersluw te maken met alle beschikbare middelen en mogelijkheden.

We realiseren ons dat verkeersluwe kernen niet optimaal uit de verf komen zonder adequate openbare parkeervoorzieningen. In onze kernen zijn deze zeker nog niet overal voorhanden en vanwege de traditionele infrastructuur ook niet eenvoudig te realiseren. Toch menen wij dat er nog passende mogelijkheden zijn in de grotere openliggende terreinen achter de bestaande bebouwing (zogenaamde “tweede schil”). Als dit gerealiseerd is kan je werken aan een mooier verblijfsgebied.

Ter voorkoming van sluipverkeer van de A2 zijn de kernen van Leende en Sterksel voorzien van verkeersremmende maatregelen. Randweg De Bulders is gerealiseerd. Dóór het centrum van Heeze geldt inmiddels een vrachtwagenverbod. De mogelijkheden voor een verbinding van de randweg Bulders naar het industrieterrein De Poortmannen wordt onderzocht. Totdat daarvoor een alternatief wordt gevonden, loopt die verbinding nog via de rotonde op het Wilhelminaplein en blijft het nodig om ter plekke te zoeken naar mogelijkheden om de veiligheid van fietsers te verbeteren. Ook elders verdient de veiligheid van fietsers, voetgangers en overige weggebruikers een hoge prioriteit.

Aandachtspunten

- Voor Leende: gebied rondom de kerk inrichten voor langzaam rijdend verkeer (30 km zone) in combinatie met veilige oversteekmogelijkheden voor fietsende en lopende kinderen;
- Onderzoeken van een veilige alternatieve fietsroute vanuit het centrum van Heeze, langs De Beemden, naar de sportvelden, waardoor de rotonde op het Wilhelminaplein kan worden vermeden;
- Aanleggen fietspad tussen Sterksel en Leende
- Aanleggen verbeterd tweerichtingsfietspad (westelijk van de rijweg) tussen Heeze en Geldrop waardoor overgang van de 2 opritten naar de A67 wordt vermeden;
- Realiseren van passende voorzieningen voor openbaar parkeren in de “tweede schil”;
- Parkeeroverlast voor bewoners van de wijken achter de kernen tegengaan;
- Parkeren in de 2^{e} ring voorzien en daarmee ontmoediging van parkeren in de wijk;
- Met de komst van elektrische auto’s en - fietsen moeten er meer openbare laad mogelijkheden komen.

Op weg naar een verzorgd, duurzaam buitengebied.

Weide en akkerland behoren tot de kenmerkende eigenschappen van onze gemeente en vormen een goede en aantrekkelijke overgang tussen ons bebouwd gebied (de kernen) en de vele natuurgebieden die onze gemeente rijk is.

Wij zijn voor het realiseren van de Klimaatdoelen, maar zijn tegelijkertijd van mening dat dit niet ten koste mag van de eigen identiteit. We moeten er rekening mee houden dat agrariërs hun bedrijfsuitoefening gaan beëindigen.
De daardoor “vrijkomende” gronden in beginsel geen andere bestemming geven.

Met de overblijvende agrariërs in overleg treden om te bezien of door ruil of uitbreiding van gronden tot een verbeterde facilitering kan worden gekomen voor een duurzame bedrijfsvoering (ook in economische zin) onder nieuwe maatschappelijk gewenste omstandigheden (weidegang, kringloop landbouw).

Niemand kent het land beter dan de mensen die er wonen en werken. We gaan dus verder met de overleggen die we al gehad hebben. Ook moedigen wij de erven plus trajecten toe die voor meer biodiversiteit zorgen in het landschap.

Aandachtspunten

- Geef onze boeren de ruimte;
- Tegengaan van versnippering van weide- en landbouwgrond;
- Verbeterde biodiversiteit en koeien in de wei;
- Voor grondgebonden bedrijven (zoals melkveehouderijen) streven naar een goede ruimtelijke ontsluiting vanuit het huiskavel.

Wij staan voor een open, moderne bestuurscultuur. De afstand tussen de gemeente en de inwoners moet klein blijven.

We willen het vertrouwen in de politiek van onze gemeente vergroten.
De gemeente moet duidelijkheid geven over wat er gebeurt, waarom en wanneer. Vanaf het begin moet er een open communicatie zijn. Inwoners moeten uitgedaagd worden om aan te geven wanneer iets onvoldoende duidelijk is. We hechten groot belang aan intensieve en goede samenwerking tussen de bewoners van onze kernen, gemeente en uitvoerders.

We bepleiten wederom voor een Raadsbreedprogramma zodat alle fracties in de raad, met inbegrip van de oppositie, mee kunnen denken en beslissen over beleidsontwikkeling, zonder dat tevoren te veel al is “dichtgetimmerd”.
We zetten ons in voor goede verhoudingen in de raad en een goede effectieve verhouding met B&W.
We zijn van mening dat de raad zich zou moeten willen beperken m.b.t. het indienen van al te veel moties en het stellen van al te veel vragen omdat anders het bestuursproces alleen al daardoor stroperig verloopt en het vertrouwen van de inwoners in de politiek niet wordt vergroot.

De raad en het college zullen vaker samen een duidelijk standpunt in moeten willen nemen om het proces van beleidsvorming op gang te brengen en te stroomlijnen. Met name ook waar het gaat om de invulling en toekomst van gemeentelijke samenwerkingsverbanden zoals de A2 samenwerking en de behandeling van regionale beleidsthema’s zoals de Regionale Energie Strategie (RES).

Aandachtspunten

- Goede en adequate gemeentelijke dienstverlening, waarbij de burger centraal staat;
- Korte lijnen tussen burger en bestuur;
- Verbetering van de interne bestuurscultuur zowel in de raad als tussen de raad en B&W;
- Meer debat, minder moties;
- De inwoners moeten al vanaf de eerste (ontwerp-) fase, bij projecten worden betrokken;
- Actieve periodieke informatievoorziening door de gemeente o.a. middels uitgifte van een kwartaalmagazine.

LOKAAL Heeze-Leende staat voor een gezond en verantwoord financieel beleid. We willen geen onnodige risico's lopen.

Er moet goed gelet worden op de financiën. Dit is ook in de achterliggende raadsperiode gelukt. Ondanks aanhoudende financiële druk vanuit de te verrichten wettelijke taken in het sociaal domein (WMO en Jeugdzorg) staan de gemeentelijke financiën er goed voor en zijn er geen tekorten.

We zijn een kleine gemeente. De mogelijkheden voor eigen financiering van gewenste grotere infrastructurele projecten (zoals ondertunneling randweg onder spoor en doortrekking van de randweg Heeze naar Industrieterrein De Poortmannen) zijn met behoud van de begrotingsdiscipline beperkt. Om dit te ondervangen bepleiten wij een sterkere positionering van onze gemeente in regionale samenwerkingsverbanden (zoals Metropool Regio Eindhoven/Brainport). Met als doel daarmee een hogere prioriteit te verkrijgen voor projecten in onze gemeente op de regionale wensenlijst.
Daarnaast streven we er naar om in samenwerking met ProRail te zoeken naar mogelijkheden van gehele of gedeeltelijke ondertunneling bij spoorwegovergangen waar gewenst.

Wij willen dat de raad tijdig op de hoogte wordt gehouden van incidenten of ontwikkelingen die in de toekomst een financiële belasting kunnen worden.

Door samen te werken bereiken wij meer !

Aandachtspunten

- Gemeentelijke woonlasten beperken, OZB niet onnodig verhogen;
- Begrotingsdiscipline handhaven;
- Uitbesteding van opdrachten aan adviesbureaus beperken, alleen als het echt niet anders kan;
- Zoeken naar cofinanciering;
- Gemeentelijke projecten hoger op de regionale wensenlijst proberen te krijgen.

We willen dat onze gemeente een zelfstandige gemeente blijft en onze positie in regionale samenwerkingsverbanden versterken.

Heeze-Leende is gevestigd midden in een regio van kennis en groei. Ingekapseld tussen twee snelwegen lukt het ons om een groene gemeente te zijn, een fijne plek om te wonen. Dit koesteren wij en we zullen er dan ook alles aan doen om dit gevoel te waarborgen. Daarnaast willen we dat onze gemeente ook dynamisch blijft en zich met behoud van eigen identiteit verder ontwikkelt in de richting van een aantrekkelijk verblijfsgebied waar mensen graag winkelen, elkaar ontmoeten en de lokale cultuur beleven.

Onze gemeente krijgt op deze manier steeds meer een eigen waardevolle plek binnen de regio en wordt de regio ook steeds belangrijker voor onze gemeente. Daarbij past dat wij onderdeel zijn van gemeentelijke samenwerkingen, maar daarbij past ook dat de vertegenwoordigers van onze gemeente daarin een krachtige, zelfbewuste stem laten horen.

We zijn van mening dat de bestaande samenwerking van de A2 gemeentes (Valkenswaard, Cranendonck en Heeze-Leende) op de terreinen Bedrijfsvoering en Werk en Inkomen moet worden voortgezet. Wat ons betreft zou deze samenwerking kunnen worden uitgebreid en geoptimaliseerd binnen de A2 samenwerking. Mocht blijken, dat, ten gevolge van de richting die de andere betrokken gemeentes kiezen, voortzetting van de A2 Samenwerking geen aantrekkelijk perspectief meer biedt, dan zullen we moeten kijken naar een alternatieve vorm van meer intensieve samenwerking ter vervanging daarvan.

LOKAAL Heeze-Leende is voor het behoud van Heeze-Leende als zelfstandige gemeente en dus tegen een volledige bestuurlijke fusie. Daardoor zou de afstand tussen de gemeente en de inwoners, die wij zo klein mogelijk willen houden, in onze ogen te groot worden en ten koste gaan van onze eigen identiteit.

Aandachtspunten

- Onze eigen identiteit en zelfstandigheid zoveel mogelijk behouden;
- Eigen positie binnen samenwerkingsverbanden opeisen op basis van eigen betekenis en identiteit;
- Kritisch blijven over een juiste verhouding tussen baten en lasten;
- Binnen de A2-Samenwerking inzetten op een robuuste en slagvaardige aansturing;
- Ter oplossing van regionale verkeersproblematiek de regio laten meebetalen aan verbeteringen aan de lokale infrastructuur.